

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

Diaconu Iurie

judecători

Catan Liliana

Guzun Ion

Mardari Dumitru

Craiu Nicolae

judecând, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2019 în cauza penală privindu-l pe

ARVAT Serafim XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.06.2017 – 28.03.2019;

Instanța de apel: 22.04.2019 – 10.09.2019;

Instanța de recurs: 27.11.2019- 28.01.2020

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 28 martie 2019, Arvat Serafim XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, stabilindu-i-se stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semi-închis.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă de 1 (unu) an, cu stabilirea obligațiilor:

- de a nu-și schimba domiciliul fără acordul organului local de probațiune;
- de a nu frecventa localuri publice după ora 22:00;
- de a participa la programe de probațiune.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Arvat Serafim la 02.09.2016 aproximativ la ora 22:30, aflându-se în XXXXX la domiciliul său, urmărind

scop de răzbunare prin violență fizică față de concubina sa Leahevici Liliana, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, a aplicat o lovitură cu o rangă metalică peste mâna stângă concubinei sale Leahevici Liliana, cauzându-i leziuni corporale sub formă de luxație a articulației cotului stâng, care potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 267D din 09.12.2016 se califică drept vătămare corporală medie.

Aceste acțiuni ale inculpatului Arvat Serafim au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal – *violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente, care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare, în termenul și temeiul stipulat de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Mustea Maria, în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care Arvat Serafim să fie achitat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.

În vederea argumentării cererii de apel, avocatul a evidențiat că:

- instanța de fond eronat a apreciat critic declarațiile părții vătămate Leahevici Liliana, martorilor Durbală Maria și Racu Tatiana, martorului minor XXXXX cât și a inculpatului, care coroborează, se completează între ele și potrivit cărora leziunile corporale au fost cauzate prin cădere liberă, nu prin acțiunii infracționale presupuse a fi săvârșite de către Arvat Serafim;

- martorul Reznic Irina nu a explicat nimic detaliat, făcând declarații superficiale;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 41 D din 14 aprilie 2017 conține date duplicitate, iar toate dubiile se interpretează în favoarea persoanei acuzate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2019, a fost admis apelul avocatului Mustea Maria, în numele inculpatului Arvat Serafim, casată total sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina, din 28 martie 2019 și Arvat Serafim achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

5. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a constatat că prin sentință, în baza actului de învinuire, în sarcina lui Arvat Serafim, eronat s-au reținut ca fiind demonstrate acțiunile acestuia de maltratarea sau alte acțiuni violente, care au provocat vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății, deoarece în acest sens acuzatorul de stat a eșuat de a demonstra fără dubii, prin probe utile, pertinente și concludente vinovăția lui Arvat Serafim și anume că leziunile corporale calificate ca vătămare medie în privința părții vătămate, ar fi fost cauzate prin acțiunile inculpatului, or coroborarea probelor analizate și cercetate, nu răstoarnă versiunea susținută de către inculpat și inclusiv de partea vătămată, ci dimpotrivă se reconfirmă prin concluziile expertizei medico-legală nr. 41D din 14.04.2017 din care rezultă că vătămarea medie la partea vătămată Leahevici Liliana putea fi provocată atât de la acțiunea traumatică a unui obiect dur contondent cât și de la căderea propriei înălțimi pe acest obiect.

Declarațiile inculpatului Arvat Serafim, date pe parcursul examinării cauzei penale, se confirmă prin declarațiile martorului minor XXXXX cât și a martorilor Reznic Irina, Durbală Maria, Racu Tatiana care coroborează cu declarațiile părții vătămate Leahevici Liliana, care, deși din informația telefonică de la serviciul a SR Rezina se indică că ar fi fost agresată fizic de către soț, aceasta a depus cerere prin care a solicitat încetarea examinării cauzei, susținând că nu are pretenții și nu dorește să depună plângere prealabilă (f.d.10), poziție pe care a susținut-o în cadrul cercetării judecătorești atât în instanța de fond cât și în instanța de apel.

Soluția de condamnare în privința lui Arvat Serafim XXXXX adoptată de prima instanță se bazează exclusiv pe declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală, fără a ține cont că acestea au fost modificate încă la urmărirea penală și inclusiv în instanța de judecată, nefiind argumentată poziția instanței din care considerente a dat prioritate selectivă declarațiilor de la urmărirea penală și nu celor din instanța de judecată

Partea vătămată a susținut că nu a avut nici un conflict cu inculpatul Arvat Serafim, că mâna și-a fracturat-o deoarece a sărit gardul și a căzut peste niște bare de metal, fiind în stare de ebrietate, iar concubinul său nu a aplicat violența asupra ei, respectiv aceleași declarații a făcut și inculpatul, care atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești nu a recunoscut aplicarea violenței fizice asupra părții vătămate.

Declarațiile părții vătămate și a inculpatului sunt confirmate prin declarațiile martorilor XXXXX, Reznic Irina, Durbală Maria și Racu Tatiana și care coroborează cu

concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 41D din 14.04.2017 din care rezultă că la Leahevici Liliana s-a depistat luxația articulației cotului sting care a fost provocată de la acțiunea traumatică a unui obiect dur contondent determină o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie. Luând în considerație informația restrânsă din documentația medicală unde se specifică numai descrierea radiologică, de apreciat exact geneza luxației este imposibil, adică cu același succes putea fi provocată atât de la acțiunea traumatică a unui obiect dur contondent cât și de la căderea propriei înălțimi pe acest obiect (f.d. 72-73).

6. Recurs împotriva deciziei instanței de apel a declarat procurorul Călugăreanu Vitalie, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 28 martie 2019.

În motivarea recursului se invocă că:

– concluziile instanței de apel nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești și caracterului faptei comise;

– pentru a demonstra culpabilitatea lui Arvat Serafim, organul de urmărire penală și instanța de fond au elucidat toate circumstanțele cauzei, au administrat și respectiv cercetat probe pertinente, concludente și utile, care demonstrează vina inculpatului;

– achitând-ul pe Arvat Serafim nu s-au luat în considerație toate probele acuzării, ele nefiind apreciate la justa valoare, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combata învinuirea incriminată inculpatului, astfel încălcând prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

– din situația de fapt constată de instanța de apel, rezultă că partea vătămată după ce a căzut jos, fără a avea careva motiv la denunțat calomnios pe inculpatul Arvat Serafim, în timpul acordării ajutorului medical de către Reznice Irina;

– instanța de apel a preluat ca veridice declarațiile lui Leahevici Liliana din instanța de judecată și anume că vătămarile corporale și le-a provocat prin cădere liberă, fără a se expune asupra faptului că această probă se infirmă prin: declarațiile părții vătămate de la urmărirea penală, în timpul imediat următor comiterii faptei infracționale, în timp ce se era internată în spital, conform cărora la 02 septembrie 2016 ora 22:30,

Arvat Serafim a aruncat în direcția ei cu o rangă metalică și a lovit-o la mâna stângă, ca rezultat fiindu-i luxată articulația cotului; declarațiile martorului Reznic Irina, care activa la secție internare a spitalului raional Rezina, și care cu lux de amănunte a indicat în ce circumstanțe a primit pacienta (partea vătămată) în secția de internare, a stabilit circumstanțele aplicării leziunilor corporale și ca rezultat conform obligațiilor de serviciu a anunțat poliția, despre aplicarea violenței de către Arvat Serafim în privința lui Leahevici Liliana; raportul de expertiză medico-legală nr. 41D prin care s-a concluzionat că leziunea corporală depistată la Leahevici Liliana putea fi provocată de la acțiunea traumatică a unui obiect dur contodont și declarațiile medicului-legist potrivit cărora probabilitatea creării traumatismului prezent pe corpul lui Leahevici Liliana este mai mare prin lovire cu un obiect contodont dur decât prin cădere;

- nu există o argumentare a afirmației că prin modificarea declarațiilor partea vătămată urmărește scopul ușurării situației în care s-a pomenit inculpatul;

- cererea de încetare a examinării materialelor pe faptul violenței în familie și de lipsă a pretențiilor, depusă de partea vătămată, nu demonstrează nevinovăția lui Arvat Serafim și nu infirmă acuzarea adusă;

- aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate, făcută de instanța de fond, este una întemeiată, or, Leahevici Liliana a negat că ar fi făcut declarații, pe când materialele cauzei demonstrează contrariul, ba mai mult fiind întrebată în instanța de apel de către acuzare cui aparține semnătura de la f.d. 10, ultima a recunoscut că ei, iar prin cererea de la acesta filă, partea vătămată încă o dată își confirmă poziția de la urmărirea penală, că a fost agresată fizic de soț, doar că indică în cerere că pretenții față de el nu are;

- justificarea poziției inculpatului este bazată pe analiza fragmentară a probelor administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, fiind extrase din contextual general al cauzei, sau bazate pe schimbarea declarațiilor părții vătămate.

7. Referință, la recursul ordinar, au depus avocatul Habravan Andrei, în numele inculpatului, și partea vătămată.

Prin referințele depuse se arată că recursul este nefundat și că temeiurile și argumentele recurentului au un caracter formal și declarativ, iar nevinovăția lui Arvat Serafim a fost probată de partea vătămată care nu a dorit intentarea unui proces,

depunând cerere în acest sens.

8. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din considerentele arătate în contextul ce urmează.

Soluția instanței de recurs se întemeiază, *în drept*, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia, or, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis erori de drept judecând cauzală a lui Arvat Serafim și că se impune concluzia de rejudecare a cauzei de către instanța de apel.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar conținutul ei se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Aceste prescripții de drept au fost omise de instanța de fond, deoarece, descriptivului sentinței nu conține descrierea tuturor mijloacelor de probă care au fost supuse dezbaterii contradictorii (f.d. 112), cum ar fi: declarațiile inculpatului, martorului minor, martorilor Durbală Maria și Racu Tatiana, rapoartele de expertiză medico-legale cât și raportul privind recepționarea informației telefonice despre comiterea unei fapte ilicite.

O altă eroare admisă de instanța de fond se referă la faptul că prevederile art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală potrivit cărora instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea

tuturor probelor administrate. În acest sens se reține că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată rezultă că declarațiile expertului Railean Sergiu făcute la urmărirea penală nu au fost cercetate în instanța de fond, martorul nefiind nici audiat de instanța de fond, prin prisma principiului nemijlocirii și contradictorialității, cu toate acestea conținutul acestor declarații sunt invocate în susținerea demonstrării învinuirii lui Arvat Serafim.

Colegiul Penal lărgit menționează și că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept adică odată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar.

Potrivit jurisprudenței constante, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări. Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Respectiv, la judecarea apelului, instanța este în drept să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță precum și să administreze probe noi, pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vis-a-vis de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

Pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este imperios de a supune analizei și aprecierii toate probele acumulate în dosar. De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei asupra învinuirii aduse unei persoane.

Atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație gravă de aplicare a violenței, investigațiile efectuate de organul de urmărire

penală și cercetare judecătorească trebuie să fie corespunzătoare exigențelor ce derivă din obligațiile pozitive ale statului inserate în art. 3 din Convenția Europeană.

Printre altele, în § 49 a hotărârii *Eremia și alții c. Moldovei din 28 mai 2013*, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a relevat că: „Articolul 1 din Convenție, coroborat cu Articolul 3, impune Statelor obligații pozitive pentru a asigura că indivizii aflați sub jurisdicția lor sunt protejați împotriva tuturor formelor de rele tratamente, interzise de Articolul 3, inclusiv dacă un astfel de tratament este administrat de persoane private (a se vedea *A. c. Regatului Unit, 23 septembrie 1998, § 22, Rapoarte ale Hotărârilor și Deciziilor 1998-VI și Opuz, citat supra, § 159*). Această obligație trebuie să includă protecție eficientă de, *inter alia*, un individ sau indivizi identificați de la actele ilegale al unui terț, precum și măsuri rezonabile pentru a preveni maltratarea de care autoritățile au știut sau trebuiau să știe (a se vedea, *mutatis mutandis, Osman c. Regatului Unit, 28 octombrie 1998, § 116, Rapoarte 1998-VIII; E. și alții c. Regatului Unit, nr. 33218/96, § 88, 26 noiembrie 2002; și J.L. c. Letoniei, nr. 23893/06, § 64, 17 aprilie 2012*)”.

Revenind la circumstanțele prezentei spețe, Colegiul constată că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept menționate supra și nu a efectuat o investigație eficientă în vederea clarificării tuturor împrejurărilor care au condiționat cauzarea de vătămări corporale medii părții vătămate, exteriorizate prin luxația articulației cotului stâng, eludând anumite aspecte ce au importanță pentru justa soluționare a acestui caz și concluzionând pripit că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Aceasta concluzie a instanței de recurs se fundamentează pe analiza coroborată a tuturor probelor din dosar, atât a celor de la etapa prejudiciară, cât și a celor cercetate nemijlocit de instanțe.

Recurentul critică faptul că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale transpuse în dispoziția art. 101 Cod de procedură penală, concluzionând asupra nevinovăției inculpatului preponderent bazându-se pe versiunea înaintată de acesta, susținută de partea vătămată în instanțele de judecată și martorii Arvat Stanislav și Racu Tatiana (rude ale părții vătămate și a inculpatului) fără a face o analiză și o apreciere probelor aduse în sprijinul învinuirii, prin coroborare, în ansamblu.

Din actele dosarului se adeverește că instanța de apel s-a focusat pe ideea nevinovăției lui Arvat Serafim de cele imputate acestuia prin rechizitoriu, eșuând să efectueze o cercetare minuțioasă și multilaterală a tuturor circumstanțelor cauzei, neînlăturând dubiile care planează asupra declarațiilor inculpatului, părții vătămate

depuse la instanțele de judecată cât și a martorilor apărării.

Din cele consemnate în decizie (p. 31), rezultă că instanța de apel a stabilit ca veridice declarațiile inculpatului și a părții vătămate făcute instanțelor de judecată, motivând că ele sunt confirmate prin declarațiile martorului Reznic Irina (asistenta medicală), însă, prin simpla lecturare a acestora se reliefează împrejurarea că Reznic Irina a făcut declarații incriminatoare și nicidecum de susținere a nevinovăției lui Arvat Serafim. Astfel, martorul Reznic Irina în prima instanță și-a susținut declarațiile făcute la urmărirea penală potrivit cărora pacienta Leahevici Liliana la internare i-a spus că a fost agresată fizic de către concubinul Arvat Serafim și că despre cele întâmplate a anunțat poliția (f.d. 117).

Nu există nici o motivare referitor la cele declarate inițial de către Leahevici Liliana lui Reznic Irina, informație ce se conține și în Raportului privind recepționarea informației telefonice despre comiterea unei fapte ilicite, înregistrat în Registru de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente nr. 2 al IP Rezina la 03.09.2016 cu nr. R-2/3519, temei ce a servit efectuarea controlului informației în conformitate cu prevederile legislației în vigoare (f.d. 7).

A fost lăsată fără apreciere împrejurarea că partea vătămată, în instanța de fond, a confirmat semnătura făcută de ea în procesul-verbal de audiere a victimei și a susținut că „...*martorul Reznic Irina nu a mințit azi în ședința de judecată...*” (f.d. 114).

Achitând-ul pe Arvat Serafim, instanța de apel nu a argumentat chestiunea cu privire la imparțialitatea declarațiilor făcute de martorul Reznic Irina cu referire la cazul dat, or ea nu a cunoscut figuranții cauzei penale până la 02.09.2016 și nici după această dată, neavând nici o relație cu aceștia și neconstatându-se temeuri de acționare în scopul incriminării pe nedrept a unei persoane.

La baza soluționării a cauzei penale au fost preluate ca pertinente, concludente, veridice și utile declarațiile făcute de Leahevici Liliana în instanța de fond și cea de apel, fără a se da apreciere că partea vătămată a negat depunerea declarațiilor în timp ce era internată în spital, împrejurare ce contravine materialelor cauzei, or, la f.d. 12 este anexat procesul-verbal de audiere a victimei din 03.09.2016, veridicitatea conținutului căruia a fost confirmat prin semnătura lui Leahevici Liliana. De asemenea nu au fost cercetată și elucidată împrejurarea ce a determinat partea vătămată să-și modifice declarațiile făcute în calitate de victimă, după preîntâmpinarea de răspundere penală în baza art. 313 Cod

penal și dacă aceasta este/nu este persoană interesată în ușurarea situației în care s-a pomenit inculpatul.

Totodată, instanța de apel a arătat că declarațiile părții vătămate, martorului minor și cele ale inculpatului se completează și coroborează între ele, însă, fiind audiată la 12.12.2016, Leahevici Liliana a declarat că „...*De la gălăgie a ieșit afară concubinul care mi-a comunicat să plec de unde am venit...*” (f.d. 20), apoi în instanța de judecată a declarat că „...*concubinul și feciorul mi-au propus să intru în casă să chemăm salvarea...*” (f.d. 114); Arvat Serafim, fiind audiat în calitate de bănuit, învinuit și inculpat și martorul minor XXXXX au declarat că „...*împreună am ieșit afară și că am găsit-o printre bare de metal...*”, constatându-se divergențe între declarațiile celor menționați supra, acestea nefiind înlăturate la audierea în instanța de apel.

Ca o probă a nevinovăției a fost reținută și cererea lui Leahevici Liliana prin care aceasta la 02.09.2016 solicită organului de poliție să înceteze examinarea cazului pe faptul că la 02.09.2016 a fost agresată fizic de către soț, deoarece nu are pretenții, nu dorește să depună plângere prealabilă și nu dorește nici eliberarea ordonanței de protecție (f.d. 10), fără a motiva de ce nu preia afirmația instanței de fond că „*cererea în cauză nu se referă la lipsa comportamentului infracțional al inculpatului, ci la alte temeieri pentru care partea vătămată nu dorește tragerea la răspundere a inculpatului*”.

Au fost preluate ca adevărate cele descrise în raportul de expertiză medico-legală nr. 41/D din 14.04.2017 (f.d. 72), efectuat de expertul Railean Sergiu, potrivit căruia vătămarea medie la partea vătămată Leahevici Liliana „*putea fi provocată atât de la acțiunea traumatică a unui obiect dur contondent cât și de la căderea propriei înălțimi pe acest obiect*”, fără a se expune asupra faptului că la o perioadă imediat următoare evenimentele petrecute la 02.09.2016 cu Leahevici Liliana (f.d. 15 și 40) același expert a concluzionat că „*luxația articulației cotului stâng, care a fost provocată de la acțiunea traumatică a unui obiect dur, contodent, posibil în timpul și circumstanțele indicate, **mai puțin probabil de la căderea de la propria înălțime...***”, concluzie care de altfel, coroborează și completează declarațiile lui Leahevici Liliana depuse în calitate de victimă și ale martorului Reznic Irina.

Nu a fost înlăturat dubiul ce planează asupra pertinentei, concludenții, veridicității și utilității declarațiilor făcute de martorii XXXXX și Racu Tatiana, rude cu inculpatul și partea vătămată.

Față de cele expuse, este relevant de consemnat că asemănător celorlalte mijloace de probă, concluziile din rapoartele de expertiză constituie anumite elemente de convingere, fiind lăsate la libera apreciere a judecătorului, însă, pentru a se putea exercita un control judiciar deplin, indiferent dacă instanța acceptă sau nu concluziile expertului, este necesar ca soluția acesteia în privința raportului să fie bine motivată, mai ales atunci când, ajungând la alte concluzii pe baza celor administrate în cauză, instanța înlătură statuările din raportul de expertiză ca fiind neconvingătoare.

Este indubitabil că, prerogativa de a aprecia relevanța unei „oferte de probă” aparține instanței ce judecă fondul cauzei, care trebuia să argumenteze bazându-se pe actele dosarului concluzia despre nevinovăția lui Arvat Serafim de comiterea infracțiunii de violență în familie, confirmând prin aceasta echitatea procedurii de judecare a cauzei.

Colegiul penal lărgit specifică că, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește cu desăvârșire analiza și aprecierea probelor. Omisiunea instanței de apel de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei. Prin urmare, la caz, nu există o coroborare între probele aduse în susținerea învinuirii și cele prezentate în favoarea achitării inculpatului.

În consecință, procedând în asemenea mod, instanța de apel a admis încălcarea art. 6 § 1 al Convenției Europene, potrivit căruia „... orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa”.

Având în vedere cele expuse, Colegiul Penal lărgit nu este convins că chestiunile asupra cărora Curtea de Apel trebuia să se pronunțe, atunci când a conchis asupra nevinovăției inculpatului Arvat Serafim și a pronunțat o hotărâre de achitare în privința acestuia, au fost examinate în mod corespunzător, ca o chestiune de proces echitabil.

În rezumat la cele menționate supra, Colegiul Penal lărgit constată că, instanța de

apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza soluției de achitare și că acționarea contrar prevederilor enunțate constituie eroarea de drept prescrisă de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit ține să consemneze că găsește întemeiate criticele titularului dreptului de recurs în partea ce ține de insuficiența motivării deciziei adoptate de instanța de apel și consideră relevant de a puncta că, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză. Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei* (2003) §37, *Kuznetsov și alții c. Rusiei* (2007) §85).

În aceste împrejurări, Colegiul Penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece ea nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, să le dea o apreciere corespunzătoare cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Arvat Serafim XXXXX, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion

Judecător

Mardari Dumitru

Judecător

Craiu Nicolae